

MOKSLINĖ KONFERENCIJA
„VPU KATALIKŲ TIKYBOS KATEDRAI
10 METŲ“

VPU KATALIKŲ TIKYBOS KATEDRAI 10 METŲ

Minint Katalikų tikybos katedros dešimtmetį, 2003 m. rugsėjo 19 d. Istorijos fakultete buvo surengta tarpuniversitetinė mokslinė konferencija tema „Tikėjimo situacija ir religinis ugdymas“. Konferencijoje dalyvavo fakulteto (daugiausia Katalikų tikybos katedros) dėstytojai, absolventai, studentai ir svečiai, taip pat J.E. kardinolas akad. A.J.Bačkis. Perskaityti aštuoni pranešimai, vyko diskusijos.

Katalikų tikybos katedros vedėja dr. A.A.Stasiulevičiūtė pranešime „Tikybos mokytojų rengimas VPU: pasiekimai, sunkumai, perspektyvos“ aptarė teigiamą ir neigiamą katedros darbo patirtį: septynių laidų absolventų tolesnį likimą bei vaidmenį Bažnyčios ir visuomenės gyvenime, studentų sielovadą, dvasingumo sklaidos sunkumus akademinėje visuomenėje, kvalifikuotų teologijos specialistų stoką, magistrinių studijų būtinybę, menką tikybos dalyko prestižą mokykloje ir kt. Pranešėja išsakė katedros ateities viltis – teologai kelia kvalifikaciją, bus stiprinami katedros ryšiai su kitomis aukštosiomis mokyklomis, krikščionių bendruomenėmis, bažnytinėmis organizacijomis. Katedra ketina kelti didesnius reikalavimus stojantiems į Katalikų tikybos programos studijas.

Savo patirtimi rengiant tikybos mokytojus bei katechetus Klaipėdos universitete dalijosi ir dr. E.Federavičienė. Pranešime „Katalikų tikybos ir kitų mokomųjų dalykų sąveika“ ji daugiausia akcentavo religinių disciplinų statuso pedagoginėje visuomenėje klausimus. Autorės atliktas tyrimas parodė, jog dauguma bendrųjų dalykų mokytojų ir dėstytojų religiją laiko nereikalinga arba mažai reikšminga ugdymui. Liūdina tas faktas, kad religijos vaidmens pozityvumo neįžvelgia netgi humanitarai. Pranešėja kvietė pedagoginę visuomenę bendradarbiauti su religiniais mokslais, kurie teigia žmogų ir jo orumą.

Vilniaus universiteto Religijos studijų ir tyrimų centro darbuotojas A. Navickas skaitė pranešimą „Pasaulio iššūkiai krikščioniui“. Analizuodamas krikščionio padėtį mūsų laikais, pranešėjas pabrėžė iš žmogaus vidaus kylančius iššūkius: liudyti ir skelbti ne tiek Dievą, kiek save, artimo meilę paversti pataikavimu, o bendruomeniškumą – nepasitikėjimu. Krikščionybė šių dienų pasaulyje ne tiek puolama, kiek viliojama į materializmo, komercializmo, individualizmo pinkles.

VPU ir VDU dėstytojas dr. A. Grickevičius pranešime „Šiuolaikinė istorinė sąmonė kaip tikėjimo problema“ aptarė mūsų visuomenę, kurioje dominuojančios idėjos mažai paiso faktų bei žinių. Pranešėjas nagrinėjo takoskyrą tarp prieškario ir pokario kartos, plačiau apsistodamas ties šiais posovietinės istorinės sąmonės bruožais: žmogaus kūniškumas bei jo kova dėl būvio, laicistinė žmonijos ir pasaulio samprata, postmodernistinių idėjų ir vertybių chaosas, bendrojo išsilavinimo silpnumas, išankstinis nusistatymas prieš tikėjimą ir Bažnyčią. Pranešėjo manymu, tokia padėtis ugdymą sunkina, tad privalome oponuoti tokiai istorinei sąmonei ne vien supažindindami su faktais ar Bažnyčios praeitimi, bet ir kurdami adekvatesnę, labiau pagrįstą istorijos sampratą.

Filosofas dr. V. Radžvilas (VU) auditoriją sudomino analizuodamas tradicionalizmo ir modernybės susidūrimą. Pranešimas „Tradicinių vertybių vieta postmodernistinėje visuomenėje“ sukėlė diskusijas, ar tikrai mūsų dienomis prasideda „povertybinė“ epocha. Pranešėjas filosofiniu aspektu aptarė paties vertinimo veiksmo įtaką tradicijai bei viskam, ką įvardijame kaip vertybes. Pranešime pažymėtina, jog krikščionybei buvo lengviau iki XIX a., kol vertybinis mąstymas nebuvo įsigalėjęs ir tradicijos būdavo perduodamos iš kartos į kartą.

VDU dėstytoja V. Vainilavičiūtė pranešime „Pagrindinės konceptualios katechezės pedagogizacijos srovės“ nagrinėjo katechezės istoriją, jos raidą ir kaitą, taip pat apžvelgė būdingiausias šių dienų evangelizacijos ir katechezės bruožus, kuriuos aptaria Bažnyčios dokumentai ir kurių samprata kol kas sunkokai skinasi kelią ateizuotoje Lietuvoje.

Kitas VDU dėstytojas A. Lukoševičius skaitė pranešimą „Pastoracinės katechezės aktualijos Lietuvoje“, kuriame akcentavo religinio ugdymo parapijose svarbą. Pranešimo autorius kritikavo nominaliosios katalikybės apraiškas Lietuvoje, kai sakramentai ir kitos religinės praktikos tampa vien mados ar papročio dalyku, atsietu nuo tikėjimo ir maldos tikrąja jų prasme. Išėitis, pasak pranešėjo, – stiprinti pastoracinę katechezę, o tai priklauso nuo parapijų vadovų ir katechetų atsakingumo, jų reiklumo, ryžto religiškai pru-

sinant visuomenę. Bendruomenės vaidmenį krikščioniškajam ugdymui pabrėžė ir VDU Katalikų tikybos katedros dėstytoja G. Rugevičiūtė pranešime „Mokytojo vaidmuo mokant tikybos“. Dėstytoja aptarė mokinių ir tikybos mokytojo bendravimą tiek per pamokas, tiek kitu metu, taip pat mokyklos ir parapijos santykius. Pranešėja optimistiškai apibūdino tikybos mokytojų galimybes suburti vaikus ir paauglius krikščioniškai bendrystei, broliškam dalijimuisi tiek dvasinėmis, tiek iš dalies ir medžiaginėmis gėrybėmis.

Konferencija buvo baigta diskusijomis apie krikščioniškumo perspektyvas ir kliuvinius, apie ugdymo sunkumus ir viltis, apie tikybos mokytojus rengiančių katedrų darbo aktualijas.

Dr. Alma Stasiulevičiūtė

